

О. О. КІПА

Олександр Олександрович Кіпа, студент юридичного факультету Закарпатського державного університету

ПРАВОПОРУШЕННЯ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Глобальна всесвітня мережа, що об'єднує мільйони комп'ютерів у транснаціональну єдину систему Інтернет відкриває широкі можливості спілкування та обміну інформацією. Незважаючи на те, що темпи розвитку інформаційних технологій в Україні через соціально-економічні проблеми ще відстають від потреб сьогодення, наша держава сміливо входить у світовий інформаційний простір. В Україні налічується понад 500 тис. абонентів мережі Інтернет (1 користувач – на 100 громадян, у США відповідно – 25 користувачів, у Європі – 9). З появою мережі Інтернет виник новий тип суспільних відносин – Інтернет-відносини. Діяльність у цій мережі створює крім позитиву значну кількість проблем – етнічних, економічних, соціальних і правових.

Щодня велика частина користувачів мережі свідомо і несвідомо стають правопорушниками. У ряді міжнародних нормативно-правових актів визнано, що кіберзлочинність (у т.ч. злочини, що вчиняються у мережі Інтернет) сьогодні становить загрозу не тільки національній безпеці окремих держав, а й загрожує людству та міжнародному порядку в цілому. За розмірами шкоди, що завдається внаслідок вчинення комп'ютерних злочинів, можна порівняти з перевагами, які отримуються від впровадження сучасних комп'ютерних технологій.

Метою статті є розкриття поняття інтернет-злочинності, визначення специфіки правопорушень, що вчиняються у мережі Інтернет, їх видів та форм, аналіз негативних наслідків даного виду злочинності та розгляд методів боротьби з нею.

Незважаючи на прийняті національні законодавства щодо боротьби з кіберзлочинністю у ряді країн, у тому числі й в Україні, її «уніфікований» склад досі чітко не визначено, оскільки як можливості технічних засобів, програмного забезпечення, засобів телекомунікації, так і кримінальні хитрування самих кіберзлочинців, безперервно зростають з розвитком науково-технічного прогресу і відсталістю правових норм провідних країн. За останні кілька років було сформульоване поняття «кіберзлочинність», під якою розуміють злочинність у традиційному сенсі цього слова, але яка наявна в мережі Інтернет.

Сфера вчинення інтернет-злочинів – так званий віртуальний простір, який можна визначити як модельований за допомогою комп'ютера інформаційний простір, де містяться дані про осіб, предмети, факти, події, явища і процеси, представлені в математичному, символічному або будь-якому іншому вигляді і що перебувають у процесі руху по локальних і глобальних комп'ютерних мережах, або ж відомості, що зберігаються в пам'яті будь-якого фізичного або віртуального пристрою, а також іншого носія, спеціально призначеного для їх зберігання, обробки і передачі.

Однією з основних характеристик інтернет-злочинності є висока латентність (як природна, так і штучна, що виникає через небажання потерпілих повідомляти про злочини правоохоронним органам). Офіційна статистика правоохоронних органів не відображає вірогідної картини стану правопорушень, що вчиняються у мережі Інтернет, або за її допомогою, як на рівні держави, так і на загальносвітовому рівні. Для оцінювання стану такого виду злочинності необхідно використовувати інші способи одержання даних, такі як інтерв'ювання, фокусні групи, огляди, а також метод «реєстрації звернень» – віктимологічний метод, що полягає у збиранні відомостей про злочини від потерпілих. Використання цих методів поряд з аналізом офіційної статистики дає змогу дослідити масштаби інтернет-злочинності та її тенденції з урахуванням злочинів, що залишилися за рамками зареєстрованих правоохоронними органами антигромадських діянь.

У цілому специфіка злочинності в мережі Інтернет полягає у такому:

- відносній комфортності, тобто готування та скоєння злочину здійснюється практично не відходячи від «робочого місця»;
- доступності – у зв'язку з тенденцією постійного зниження цін на комп'ютерну техніку;
- широкій географії скоєння злочинів, але враховуючи те, що основна кількість комп'ютерів розташована у великих населених пунктах, то саме на них і припадає «левова частка» злочинності;

– віддаленості об'єкта злочинних посягань – він може перебувати за тисячі кілометрів від місця скоєння злочину;

– складності виявлення, фіксації і вилучення криміналістично-значущої інформації (слідової картини злочину) при виконанні слідчих дій для використання її в якості речового доказу і т. ін.;

– широкому використанні злочинцями засобів шифрування інформації.

Для розуміння процесів, що перебігають в такому складному негативному соціальному явищі, як інтернет-злочинність, необхідно розглянути окремі її підвиди. Найбільш часто здійснюються такі: розповсюдження порнографії, шахрайство та ще некриміналізований спам. Крім зазначених, також існують види, які не мають такого широкого поширення в Інтернет, але сприяють вкрай небезпечним видам злочинності не у віртуальному, але реальному світі – наркозлочинність і тероризм.

Наркозлочинність в мережі Інтернет. Нині наркозлочинність і наркоманія набули міжнародного характеру. Революція в галузі інформаційних технологій призвела до того, що в сучасний період проблема розповсюдження наркотиків у світі дедалі частіше перетинається з можливостями сучасних технологій, у тому числі Інтернет, значення якого в даний час величезне. За допомогою мережі Інтернет у будь-яку точку світу можна надіслати інформацію про купівлю-продаж наркотиків, про нові розробки у виготовленні, культивуванні, їх транспортуванні і т.д. мережа Інтернет дає можливість встановлювати контакти між виробниками наркотиків, їх продавцями та клієнтами з географічних пунктів значно віддалених один від одного. Глобальна інформаційна мережа дозволяє також особам, зацікавленим у поширенні наркоманії, залучати користувачів Інтернет у вживання наркотиків безпосередньо і популяризувати субкультури, пов'язані з уживанням наркотиків. Зауважимо, що офіційна статистика щодо наркозлочинності в мережі Інтернет просто відсутня, хоча безпека даного виду злочинності не підлягає сумніву. В даний час найбільш зручним і поширеним способом пошуку інформації про наркотики є запити через пошукові системи. Дослідження посилань, знайдених за допомогою пошукових машин, свідчать про те, що потрапити на пронаркологічні сайти нескладно.

Таким чином, мережа Інтернет сьогодні, на превеликий жаль, є серйозною підмогою наркозлочинності. У зв'язку з чим важливим представляється застосування крім правової боротьби також громадського контролю за поширенням наркотиків у цій мережі. Зокрема, існує необхідність у таких запобіжних заходах, як розробка ресурсів з профілактики наркоманії на противагу пронаркологічним сайтам, а також створення громадських груп, наприклад, журналістів, для введення добровільних обмежувальних правил публікації в мережі Інтернет матеріалу, який пропагує наркоманію. Також, як превентивні заходи можна запропонувати адміністративні та кримінально-правові заходи впливу на комп'ютерні компанії, що надають місце під сайти, де розміщено інформацію про наркотики.

Терористична діяльність в мережі Інтернет. Інтернет-тероризм – це один з підвидів комп'ютерного тероризму, де комп'ютерною технологією є всевітньо поширена, залучена практично у всі світові процеси, загальнодоступна технологія Інтернет. Найбільшу небезпеку тероризм у мережі представляє для країн, де відсоток населення, що користується глобальною мережею, перевищує 50 %, і активно використовується не тільки окремими громадянами, а й державними органами, банківською системою, громадськими та неформальними об'єднаннями. Незважаючи на те, що поєднання інтернет-тероризм поки звучить незвично, його активне впровадження та розвиток у даний час стає реальною загрозою. Тероризм у мережі Інтернет неоднорідний, його можна поділити на дві складові: по-перше, здійснення терактів за допомогою мережі Інтернет і, по-друге, діяльність, що сприяє тероризму, скажімо, вербування в організації, збирання коштів для терористів або організації взаємодії членів терористичних груп. Оцінити співвідношення поширеності терористичної діяльності в кібер-просторі і в реальному світі досить важко, очевидно, що така мережа дає істотні переваги терористичним організаціям. Зі зростанням впровадження глобальної мережі в життя суспільства та його використання в критичних системах зростає ризик віддаленої терористичної атаки.

Інтернет-шахрайство. Шахрайство – один з видів злочинів проти власності. Це злочинне діяння можна охарактеризувати як одне з найпоширеніших. Розглянемо кілька найбільш поширених та небезпечних з них:

– **фальшиві рахунки на оплату з Інтернет-магазинів** – підроблені рахунки, що розсилаються по e-mail, містять посилання на шкідливі програми. Одержувач, який відкрив рахунок, негайно стає жертвою зловмисних дій;

– **шахрайський інтернет-магазин.** Ця схема схожа на схему, за якою діють фірми-одноднівки. Шахрай відкриває такий магазин, за вигідними цінами пропонує товар. Приймається передоплата, і все – шахрай ховається, привласнивши гроші;

– **фітінг** – вид шахрайства, метою якого є виманювання у довірливих або неуважних користувачів мережі персональних даних клієнтів онлайн-аукціонів, сервісів з переказування або обміну валюти, інтернет-магазинів. Шахраї використовують усілякі виверти, які найчастіше змушують користувачів самостійно розкрити конфіденційні дані – наприклад, посилаючи електронні листи із пропозиціями підтвердити реєстрацію облікового запису, що містять посилання на веб-сайт в Інтернет, зовнішній вигляд якого повністю копіює дизайн відомих ресурсів;

– **кіберсквотинг** – протизаконна діяльність, що полягає у реєстрації, використанні та пропонуванні до продажу доменного імені із несумлінним наміром отримати прибуток від паразитування на гудвілі (нематеріальному активі) або торговельній марці, яка належить іншій особі. Після несумлінної реєстрації, реєстрант (кіберсквотер) зазвичай пропонує продати доменне ім'я законному власнику знака за значно вищою ціною;

– **крадіжка послуг** – правопорушення з отримання несанкціонованого доступу до будь-якої системи, щоб безкоштовно скористатись її послугами. Прикладом даного виду шахрайства є фойнфрейкінг, тобто використання комп'ютера для проникнення в комунікаційну телефонну систему та незаконне використання послуг з надання міжнародного телефонного зв'язку. Інший приклад даного виду злочинів – «stufffraud», або створення нелегальних копій двійників мобільних телефонів;

– **підроблені сайти благодійних фондів**. «Подайте Червоному Хресту! Допоможіть жертвам урагану Катріна!» Кіберзлочинці – неперевершені майстри викликати жалість і грати на людських трагедіях. Особливо актуальними такі методи відбирання грошових коштів стають у святковий сезон, коли відвідувачі мережі більш охоче розлучаються з грошима;

– **Інтернет-кардинг** – використання даних з чужої банківської картки для здійснення всляких операцій у мережі з метою отримання грошей.

Розповсюдження порнографії. Безконтрольне поширення інформації в мережі сприяло широкому розвитку індустрії порнобізнесу. Щорічний грошовий обіг у цій сфері становить 2–2,5 млрд доларів, зрозуміло, що ця цифра стосується абсолютно законного (у США, Голландії та багатьох інших країнах продаж та виготовлення порнопродукції легальні) розповсюдження. Окрім легального і в установленому порядку поширення у деяких зарубіжних країнах порнографії для осіб, які досягли повноліття, глобальна мережа стала розсадником тіньового порнобізнесу. Величезні доходи від тіньового порнобізнесу стимулюють розвиток іншої кримінальної діяльності в мережі Інтернет. Наприклад, незаконний порнобізнес дає роботу великій кількості хакерів і програмістів, що пишуть вірусні програми, оскільки для втечі від правоохоронних органів організатори нелегальних сайтів часто користуються їх послугами. Поширення порнографії у багатьох випадках є досить складним злочином і тому здійснюється цілими групами співучасників, серед яких є представники інтернет-злочинців різних спеціалізацій. Порноіндустрія глобальної інформаційної мережі та інтернет-злочинність нероздільні, про що свідчить також і те, що за останні 4 роки три випуски популярного серед мережевих злочинців журналу «Хакер» присвячені тому, як організувати свій порнобізнес і свою порностудію. У них докладно описано, як налагодити виробництво порнопродукції, як оминати проблеми з законом і які прибутки крутяться в цій сфері діяльності.

Спам. Практично всім, хто користується електронною поштою, доводиться мати справу зі спамом. Але проблема спаму не обмежується переповненими поштовими скриньками, збільшенням трафіку і неприйнятним змістом листів. Спам також застосовується для доставки шкідливого коду; спам-повідомлення часто використовуються як відправна точка для *drive-by* завантажень шкідливих програм, оскільки в них можна вклучати посилання на веб-сайти, які кіберзлочинці заразили шкідливим кодом. Крім того, спам – основний інструмент, за допомогою якого фішери заманюють своїх жертв на фальшиві сайти, де у користувачів виманують конфіденційні дані.

Посилка всупереч волі одержувача, вираженої в конкретних діях, має бути юридично заборонена, оскільки є очевидною байдужістю спамера до прав іншої людини. Навіть якщо розсилка здійснюється не всупереч волі користувача, тобто без явного вираження невдоволення (наприклад, в перший раз), масова розсилка, яка уповільнює інтернет-трафік, забирає робочий час або призводить до інших негативних наслідків, також є протизаконною. Спамер повинен нести відповідальність за обсяги інформації, що розсилається і за шкоду, заподіяну його спамом. Отже, небажаними є як розсилка всупереч явно вираженої волі, так і будь-яка розсилка, яка веде чи здатна призвести до значних наслідків.

Думки з приводу введення кримінальної відповідальності за спам серед науковців і практиків неоднозначні. Противники ідеї введення кримінальної заборони пов'язують це, насамперед, із обмеженими можливостями засобів і методів збирання доказів, проведення слідства, тому що при здійсненні таких дій може бути порушено право спамерів на таємницю листування, телефонних переговорів, поштових, телеграфних та інших повідомлень, а це суперечить загальній лібералізації та гуманізації суспільного законодавства.

Організація успішної боротьби з злочинністю на магістралях глобальної мережі вимагає, перш за все, розбудови відповідної законодавчої бази. Перші закони стосовно комп'ютерних злочинів були прийняті Швецією (1973), пізніше – у Німеччині, Австралії, Італії, Франції, Іспанії, Канаді, Сполучених Штатах Америки, які найбільше страждають від злочинів у сфері високих технологій. З кінця 80-х рр. з'явилися перші нормативно-правові акти, що регулюють інформаційні відносини в глобальній мережі. Європейський комітет з проблем злочинності Ради Європи підготував рекомендації із метою визначення правопорушень, пов'язаних з комп'ютерами, для включення їх до законодавства європейських країн.

В Україні кримінальну відповідальність за скоєння комп'ютерних злочинів встановлено XVI розділом КК України – відповідальність за злочини у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж. До них відносяться: незаконне втручання в роботу електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж (ст. 361), викрадення, привласнення, вимагання комп'ютерної інформації або заволодіння нею шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем (ст. 362), порушення правил експлуатації автоматизованих електронно-обчислювальних систем (ст. 363).

Родовим об'єктом цих злочинів є суспільні відносини у сфері безпеки комп'ютерної інформації і нормального функціонування електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж.

Предмет злочину: 1) електронно-обчислювальна машина (ЕОМ) – комп'ютер – комплекс технічних засобів, призначених для автоматичної обробки інформації в процесі вирішення обчислювальних та інфор-

маційних задач; 2) автоматизовані комп'ютерні системи (АКС) – сукупність взаємопов'язаних ЕОМ, периферійного обладнання та програмного забезпечення, призначених для автоматизації прийому, зберігання, обробки, пошуку і видачі інформації споживачам. Комп'ютерні системи можуть бути регіонального та галузевого характеру; 3) комп'ютерні мережі (мережа ЕОМ) – це поєднання декількох комп'ютерів (ЕОМ) та комп'ютерних систем, що взаємопов'язані і розташовані на фіксованій території та орієнтовані на колективне використання загальномережових ресурсів. Комп'ютерні мережі передбачають спільне використання ресурсів обчислювальних центрів (ОЦ), запуск загальних програм, які входять до комп'ютерних систем; 4) носії комп'ютерної інформації – фізичні об'єкти, машинні носії, призначені для постійного зберігання, перенесення і обробки комп'ютерної інформації. До них відносяться гнучкі магнітні диски (дискети), жорсткі магнітні диски (вінчестери), касетні магнітні стрічки (стрімери), магнітні барабани, магнітні карти тощо; 5) комп'ютерна інформація – це текстова, цифрова, графічна чи інша інформація (дані, відомості) про осіб, предмети, події, яка існує в електронному виді, зберігається на відповідних електронних носіях і може використовуватися, оброблятися або змінюватися за допомогою ЕОМ (комп'ютерів).

Об'єктивна сторона цих злочинів може виражатися в активних діях (наприклад, у незаконному втручанні в роботу автоматизованих електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), їх систем чи комп'ютерних мереж, у розповсюдженні комп'ютерного вірусу (ст. 361), а також у злочинній бездіяльності, наприклад, при порушенні правил експлуатації автоматизованих електронно-обчислювальних машин, їх систем чи комп'ютерних мереж (ст. 363).

Об'єктивна сторона цих злочинів – не тільки вчинення суспільно небезпечного діяння (незаконне втручання в роботу ЕОМ, викрадення, привласнення комп'ютерної інформації тощо), а й настання суспільне небезпечних наслідків (перекручення або знищення комп'ютерної інформації чи носіїв такої інформації, заподіяння істотної шкоди власнику ЕОМ (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж (ч. 2 ст. 361)). При цьому вимагання комп'ютерної інформації може розглядатися і як злочин з формальним (і усиченим) складом.

Суб'єктивна сторона цих злочинів передбачає, як правило, умисну вину. Хоча можлива і необережність – при порушенні правил експлуатації автоматизованих електронно-обчислювальних систем (ст. 363).

Мотиви і цілі можуть бути різними – помста, заздрість, прагнення до володіння інформацією. Якщо ж, наприклад, викрадення інформації, вчиняється з корисливих мотивів і містить ознаки складу шахрайства, вчинене слід кваліфікувати за сукупністю злочинів – за статтями 362 і 190.

Суб'єкт цього злочину – будь-яка особа, а у деяких випадках суб'єкт спеціальний – службова особа (ст. 362), особа, відповідальна за експлуатацію ЕОМ (ст. 363).

Таким чином, законодавство у сфері регулювання комп'ютерних відносин не є досконалим і має значну кількість прогалин. Для чіткого правового регулювання суспільних відносин, що виникають у зв'язку з використанням глобальної мережі Інтернет, є необхідним:

- конкретизація та уніфікація таких правових категорій, як: віртуальний простір, інтернет-суспільство, інтернет-відносини, інтернет-злочинність та перманентна підтримка усіх законодавчих актів, що регулюють інтернет-відносини в актуальному стані, адже сучасні інформаційні технології розвиваються шаленими темпами;

- законодавче визначення класифікації інформаційних прав громадян у мережі Інтернет, з'ясування характеру та особливостей правозастосування юридичних норм, що регулюють діяльність користувачів цієї мережі в Україні і, насамперед, її UA-сегмента;

- законодавче визначення меж державного втручання у суспільні відносини, пов'язані з використанням мережі Інтернет;

- розширення дій кримінальної відповідальності за протиправне використання можливостей мережі Інтернет (розповсюдження нелегального матеріалу, несанкціоноване перехоплення інформації, комп'ютерний саботаж тощо);

- посилення правового забезпечення безпеки інформаційних систем, а також відповідальність адміністраторів баз даних та інших посадових осіб, які забезпечують експлуатацію комп'ютерних інформаційних систем.

¹ «Конвенція про кіберзлочинність» від 23.11.2001.

² Дремлюга Р. И. Інтернет-преступність. – Владивосток, 2008.

³ Рассолов И. М. Право и Интернет. – Москва, 2009.

⁴ Чащин А. Н. Борьба с правонарушениями в сети Интернет. – Москва, 2010.

⁵ Эмм Д. Киберпреступность и закон. – <http://www.crime-research.ru/articles/depo24/>

⁶ Гуцалюк М. В. Інтернет: протидія кримінальним проявам та боротьба зі злочинністю. – <http://www.lawyer.org.ua/?w=r&i=10&d=500>

⁷ <http://vuzlib.net/beta3/html/1/13108/13185/>

⁸ http://www.itsec.ru/newstext.php?news_id=53003

Резюме

У статті наведено характеристику злочинів, що вчиняються у мережі Інтернет або за її допомогою, аналізується специфіка та основні види даних правопорушень, а також методи боротьби з ними.

Ключові слова: глобальна всесвітня мережа, кіберзлочинність, інтернет-злочинність.

Резюме

В статье рассматриваются преступления, которые совершаются в сети Интернет или с ее помощью, анализируются специфика и основные виды данных правонарушений, а также методы борьбы с ними.

Ключевые слова: глобальная всемирная сеть, киберпреступность, интернет-преступность.

Summary

The article content is about concept of cybercrime committed on the Internet or through it, characteristics, types and methods of dealing with it.

Key words: global worldwide network, cybercrime, Internetcrime.

Отримано 25.11.2010

І. М. ПОЛЮЖИН

Іван Михайлович Полюжин, студент юридичного факультету Закарпатського державного університету

**ОКРЕМІ АСПЕКТИ СТАНОВЛЕННЯ Й РОЗВИТКУ
УКРАЇНСЬКОГО КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМУ**

Із часу проголошення державної незалежності України і система права, і правова система зазнали суттєвих змін. Це особливо позначилося на галузі конституційного права, що пояснюється важливістю та визначальним характером питання конституційного ладу України, яке було й залишається предметом гострих дискусій і у протистоянні політичних сил на шляху становлення державності, і у визначенні оптимальної форми Української держави.

Питання юридичної природи, особливостей порядку та процедури розгляду законопроектів та ухвалення законів України про внесення змін до Конституції України неодноразово були предметом висвітлення в юридичній літературі. Зазначену проблему досліджували ряд вчених-конституціоналістів, у тому числі В. Головченко, М. Корнієнко, В. Погорілко, М. Савенко, М. Савчин та інші. Це питання є актуальним і потребує подальшого теоретичного аналізу.

Прийняття Конституції 1996 р. ознаменувало початок демократичних перетворень і остаточного відходу від застарілої радянської конституційної моделі та переходу до нової, з апробованим у цивілізованому світі поділом влад. Уже через відносно невеликий проміжок часу, а саме 8 грудня 2004 р. український парламент здійснює так звану «політреформу», до якої Законом України № 2222-IV внесено зміни до чинної Конституції¹. Унаслідок упровадження вищезгаданих змін до державного ладу Україна ввійшла в принципово нову епоху свого існування, в епоху парламентсько-президентської республіки. Завдяки цьому відбувся переділ повноважень між парламентом та президентом на користь парламенту. Виходячи з того, що «політреформа» була більшою мірою політичним рішенням, аніж нагально необхідним кроком реформування правової системи Української держави, та була прийнята з порушенням конституційної процедури розгляду і прийняття змін до Конституції, виникли суперечки з приводу конституційності Закону України «Про внесення змін до Конституції України».

Донедавна вважалося, що система конституційного захисту (охорони Основного Закону України) побудована так, що неможливим є прийняття Верховною Радою України закону України про внесення змін до Конституції України з ігноруванням висновку Конституційного Суду України щодо відповідності його проекту вимогам статей 157 і 158 Конституції України або взагалі без звернення до Конституційного Суду України за відповідним висновком, на чому наголошено у Рішенні Конституційного Суду України від 26 червня 2008 р. № 13-рп/2008 (справа про повноваження Конституційного Суду України) (далі – Рішення № 13-рп/2008). Так, за Конституцією України законопроект про внесення змін до Конституції України розглядається Верховною Радою України за наявності висновку Конституційного Суду України щодо його відповідності вимогам статей 157 і 158 цієї Конституції (ст.159). Як зазначалося, у такий спосіб Конституційний Суд України здійснює попередній (превентивний) контроль за змістом законопроекту про внесення змін до Конституції України до його прийняття Верховною Радою України (на стадії підготовки законопроекту до розгляду) (аб. 2 п. 3.2. мотивувальної частини Рішення № 13-рп/2008).

23 вересня 2010 р. Конституційний Суд України у формі усних слухань почав процедуру розгляду справи за конституційним поданням 252 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про внесення змін до Конституції України від 8 грудня 2004 р. № 2222-IV. 1 жовтня 2010 р. Конституційний Суд офіційно оприлюднив рішення у справі за конституційним поданням 252 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Зако-